

Dissertatio inauguralis medica, sistens arthriticum scorbuticum doloribus vagis gravissimis liberatum ... / respondens Emanuel Augustus Lezius.

Contributors

Lezius, Emanuel Augustus.
Depré, Johann Friedrich, -1727.
Universität Erfurt.

Publication/Creation

Erfordiaae : Johannis Henrici Groschii, [1719]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/ckm3hehv>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Q. D. B. V.
DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA,
SISTENS

19

ARTHRITICUM
SCORBUTICUM DO-
LORIBUS VAGIS GRAVISSI-
MIS LIBERATUM,

QUAM

JUSSU ET AUTHORITYTE
AMPLISSIMI MEDICORUM ORDINIS
IN PERANTIOVA HIERANA
SUB PRÆSIDIO

DN. JOHANNIS FRIDERICI
DE PRE,

PHILOSOPHIÆ ET MEDICINÆ DOCTORIS, ANATOMIÆ, BOTANICES
ET CHIRURGIÆ PROFESSORIS PUBLICI, FACULTATIS MEDICÆ
ASSESSORIS ORDINARIJ,

*PATRONI AC PROMOTORIS SUI COLEN-
DISSIMI,*

PRO LICENTIA

SUMMOS IN ARTE MEDICA HONORES ET PRIVILE-
GIA DOCTORALIA ADIPISCENDI,
ERUDITIS PLACIDE VENTILANDAM

SUBMITTIT,

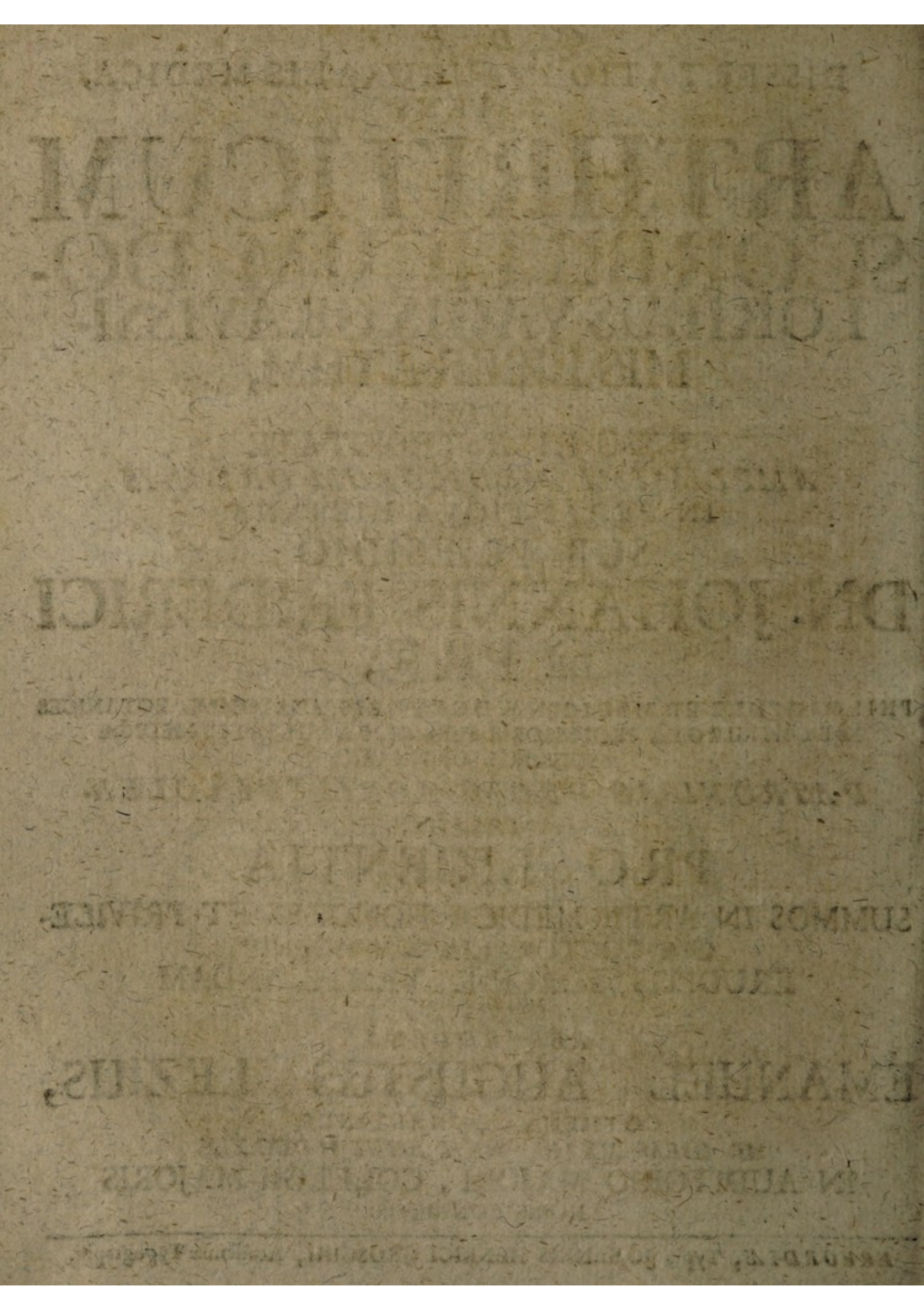
RESPONDENS

EMANUEL AUGUSTUS LEZIUS,

COTHENA - ANHALTINUS,

AD DIEM XXIII. MAJ ANNI MDCCXIX.

IN AUDITORIO MAJORI, COLLEGII MAJORIS
HORIS CONSUETIS.

PRÆMONENDA.

X omnibus morbis, quibus humanum corpus affligitur, nullus est, qui majorem prudentiam sagacitatem & cautelam in Medico requirat, quàm scorbutus. Etenim is ipse vel Proteo existit mutabilior, sub aliorum morborum tegmine suam scenam ludens, quin & complures comitans morbos, quorum curatio exinde redditur difficilior, quod neglectâ labe scorbuticâ communiter vulgari tractentur Methodo, Medicamentis antiscorbuticis susquè dequè habitis. Gratiam Exempli in foro Pathologico præbet Cephalæa scorbutica in Capite, suffusio spuria periodica in

Oculis, Tinnitus Chronicus in Auribus, Odontalgia scorbutica, Ulcera scorbutica faucium, Dyspnœa scorbutica in Pulmonibus, Palpitatio periodica in Corde, Pleuritis spuria in Musculis Pectoris, Cardialgia & Nausea scorbutica in Ventriculo, Hepatitis, Splenitis & Nephritis notha, Gonorrhœa utriusquè sexus scorbutica, Passio scorbuticarum foeminarum Hysterica, Erysipelas scorbuticum, ejusdem farinae pedum tumor, Hectica scorbutica, partium diversarum gravis Hæmorrhagia, & in partium solidarum articulis creberrima Arthritis Vaga scorbutica : imo & scorbutus sæpe numero Febris continuis intermittentibusquè sese jungere solet, id tamen corporibus, quæ tenet, affert Privilegii, ut ferè contagio malisquè Epidemicis immunia degant, acido scorbutico Veneni contagiosi vim enervante. Quæ cum ita se habeant, Arthritidem Vagam scorbuticam speciminis inauguralis loco mihi ventilandam sumsi, utpote affectum olim in Viro juvene observatum & curatum, Symptomatibus rariori-

bus

bus & gravioribus, & curandi methodo haud adeo vulgari occasionem subministrantibus. Ut vero hic actus successum felicem sortiatur, Principium à Jove, vel potius à DEO triuno sumendum duco, nullus dubitans hoc modo nec Lect. H. benevolentiam suam mihi defuturum.

C A S U S.

Vir Juvenis vigesimum quintum ætatis annum agens, Sanguineo Melancholicus, ad iracundiam proclivis, in laborioso vitæ genere constitutus, quo plurimum molestiæ, curarum, frigoris, indignationis ipsi erat sustinendum, Mense Januario primum ætatis anno vigesimo, post Mense Decembri, terribili istâ toti Europæo orbi Hyeme sæviente, secundum iter faciens ad frigoris acutissimi vehementiam fallendam in diversoriis vino hujusque spiritu ardente sese ingurgitabat, optimeque calefieri curabat hypocausta: Demum redux vehementi per omnes artus articulosque frigore perfundebatur, omnes calefaciendi modos eludente, cui succedebat lassitudo ingens, Anorexia pertinax, alvus erat obstipata, dolore vexabatur caput, spina dorsi tensione molesta frequentes pandiculationes inferente cum sensu doloris obtusi in digitorum majorum utriusque pedis articu-

latione : Quibus afflictionibus opponebat pilulas purgantes, quas vero altero die excipiebat dolor pectoris acutus pungitivus cum dyspnœa, humeri & brachii utriusquè doloribus rodentibus, urentibus acerbissimis, ad quos mitigandos Vena secabatur in brachio, ubi sanguis piceus cum tantillo feri variegati conspiciebatur, quâ celebratâ dolores memorati suam quadantenus deserere videbantur sedem, & corpus univèrsum pervagabantur, ita quidem ut modò dextrum modò finistrum latus cum Artubus & Articulis, ipsis etiam oculis & collo in consensum tractis, corripèrent. Atquè hæc Tragœdia per spatium bimestre, ludebatur, sub continuis dolorum Pectoralium aculeis, quibus respiratio difficillima reddebatur : Donec demum superatâ mali vehementiâ Medicamentis antiscorbntico : antispasmodicis pristinam sanitatem subjectum hocce adspirabat.

RESOLUTIO.

Th. I.

Equidem corporis animati fulcra munimenta & machinæ molem corpoream sustinentes & de loco in locum transferentes, ossa & cartilagine, à natura provida hoc singulari privilegio videntur donata, ut careant tactus sensu, ideoque dolorum stimulis minime sint exposita : Id quod omnino ita se habere debebat. Nam cum eorundem beneficio totum corporis ædificium suffulciatur, sustineatur, & facultatem loco motivam acquirat, prædictis usibus minimè sufficerent ossa & cartilagine, si in statu naturali partes illas motu durante invicem

vicem allidentes sensatione tristi quâdam affligi contin-
geret, quâ præfente plurimæ actiones ægrè institueren-
tur, ægrius continuarentur, ægerrimè abfolverentur,
unde insignis turbatio & confufio œconomix animalis
foret metuenda. Interea tamen ftatus præternaturalis
contrarium fuadere videtur, quando partes offeæ dolo-
ribus excruciatæ plus vice fimplici obfervatæ funt, &
adhuc obfervantur, ita quidem ut Lifter, *Tr. de Morb.*
Chron. Exerc. 6. dicere non erubefcat, per ferramenta ad-
ftringentia, nec vincula, nec gladium vulnerantem,
nec ignem exurentem tantum dolorem excitare poffe,
quantum offa ex fe dolentia inferre foleant. Quod qui-
dem hætenus membranæ fibrofo nerveæ offa & cartila-
gines cingenti folummodo fuit imputatum: Sed ex ra-
tione & experienciâ invita. Etenim quem latet dentes
aëre vel aquâ frigidiorè tactos, etiam extremis partibus,
in Hæmodia præfertim, moleftiam sentire, antequam
frigus ad membranulas nervosque eorundem pertigerit:
Quem fugit, offa cuncta prius membranofa, postmo-
dum cartilaginea, tandemque offea evadere, confirman-
te hoc Kerkring, *Antropol. Ichnogr. C. IV. & VI. it. Osteogen.*
fact. C. I. unde etiam offa nihil aliud funt, quam fibra-
rum tendinearum arctior & ad foliditatem majorem col-
lectio atque coagmentatio, ut ita membrana, tendo,
ligamentum, cartilago atque os nonnifi fubftantia laxio-
re & ftrictiore inter fe differant, quandoquidem tendi-
nes in avium pedibus & circa cordis bafin in offeam fub-
ftantiam induruiſſe à Stenone *Tr. d. Muscul. & glandul. p.*
20. & 28. obfervatum fuit. Quid, quod ipfa offium fub-
ftantia ex pluribus lamellis membranaceis fibi invicem
fuper impofitis, temporisque tractu duriorè confisten-
tiam adeptis, conftare deprehenditur, quæ lamellæ ab
ipfis fubinde nunc renovantur, nunc augentur perio-
ftiis, pari ferme ratione, ac vegetabilium vafcula fi-
brofa & molliora in lignum indurantur, per intercape-
dinum succulentarum fucceſſivam evaporationem, imo
fic

ficut a cortice vegetabilis interiore fibrosa quædam stamina ad exteriora atque interiora sive medullam versus feruntur, postmodum in lignum durius abeuntia: Ita & a carnibus musculorum quædam fibræ ad cutem pariter ac intrinsecus derivantur, quæ posteriores nova constituunt perioftia, veteribus novas ossium accessiones suggerentibus. Taceo sanguinem Arteriosum ossa irrorantem particulasque Chyloso oleosas pro medullæ nutrimento afferentem, cujus præsentiam ossium in recens natis rubedo, fractorum mador sanguineus à Paræo *Lib. XIV. cap. 28.* observatus, & Leeuwenhoeck *Transact. Phil. No. 106.* Venulas per os tibiæ bovinæ dispersas se vidisse perhibentis, testimonium, clarissimè evincit. Et quid aliud dolor iste ostocopus, medullis infixus loquitur, nisi ipsam quoque ossium substantiam sensatione tristi minimè carere.

Th. II.

Ex quibus nunc colligitur, ossa quædam ut plurimum & acutissime ob perioftium afflictatum dolere, interim tamen nec in sua substantia omnis doloris manere expertia, & si hoc rarius contingere soleat. Qua occasione mihi ansam suppeditatam intelligo exponendi, qui fiat, cuticulam illam corpus universum cingentem, quæ epidermis vocatur, insensibilem existere, cum tamen eadem membranis accenseri posse videatur. Ubi notasse juvabit cuticulam fibrarum commercio penitus destitutam ad membranas minimè referri posse, sed potius esse pelliculam vitæ sensusque expertem, tenuem, tensam, ex sanguine è vaporibus oleosis crassis & viscidis à frigidityte externa condensatis originem trahentem, unde etiam citra dolorem sæpenumero deperditur, iterumque renovatur, quemadmodum in cuticula ad instar squammularum decidente post exantlatam purpuram aut varicellas, nec non in serpentum exuviis annuis ad oculum patet.

Th. III.

Atque hæc ipsa membrana ossa circum circa cingens ex vasculis sanguiferis exilissimis fibrillisque nerveis rorem nutritium summe spirituosum fundentibus contexta in dolore Arthritico principaliter patitur, partibusque musculosis superstratis osseisque substratis acerbiter doloris communicat, quandoquidem ossa quævis, sive inventu in articulationis immediate, sive cartilaginis, ligamenti musculive beneficio commectantur, periostrium valde sensibile arctissime circumteggit fibrosos processus tenuissimos quaqua versum spergens, per quos non solum omnis vicinia, sed etiam remotiora loca in consensum sæpenumero trahuntur.

Th. IV.

Quibus præmissis ad ipsam nunc morbi speciem in casu delineatam designandam me convertito, quæ titulo Arthritidis Vagæ Scorbuticæ eapropter maximè venit, quod symptomata à Viris Celeberrimis ipsi adscripta in præfixa morbi Historiâ observantur. *Etenim dolor pectoris acutus pungitivus, cum Dispncea citra febris inflammatorie præsentiam, humeri & brachii utriusq; dolores rodentes, urentes acerbissimi, Arthritidein insinuant: Corpus universum pervagantes, & modò dextrum modò sinistrum latus cum artubus & articulis ipsis etiam Oculis & Collo in consensum tractis, corripientes Vagam comprobant: Lassitudo ingens cum sensu doloris obtusi in digitorum majorum utriusq; pedis articulatione citra tumorem notabilem, & sanguis piceus cum*
B
sero

Sero variegato & *antiscorbutica* *juvantia* testantur. Hinc optimè huic affectui quadrare videtur definitio Arthritidis Vagæ Scorbuticæ, quæ dicitur dolor partium nervosarum & tendinosarum acutus vagabundus, a sale volatili scorbutico originem trahens. Solet verò ille dolor, qui Arthriticos vexat, cum primis esse pungitivus, quatenus suos membranis infigit aculeos, iisque offeas partes cingentibus, monente Rondelet: *Lib. de Dignos. Morb. c. IX.* inquit: Dolor punctorius non omnibus membranis proprius est, sed iis tantùm, qui alligantur ossibus, & ea involvunt, ut membranis costas & musculos costales cingentibus. Si enim ossibus non alligentur, uti contingit in membrana involvente jecur, Pulmones, Cor, Vesicam &c. hac doloris specie non vexantur, sed dolore gravativo. Et licet hoc assertum displiceat aliis, ipsique Experientiæ Clinicæ contrarium quandoque deprehendatur. Hoc tamen ex accidenti solum modo fieri contingit, Valles. *Comment. in Lib. VII. Epid. Hippocr.* bene notante, quando inquit: Tametsi inflammatio aut multitudo humorum in Hepate & Liene, partibus, nisi ob membranas, quibus vestiguntur, fere ex partibus sensus, dolores fortes non afferunt, sed gravantes sine ulla acutie: Tamen ob humoris mordentem qualitatem aut flatuum distendentem, patiuntur aliquando illæ partes dolores vehementes mordentes aut tensivos. Huic dolori in subjectis scorbuticis accedit urens & mordax à Diathesi lixiviosa Massæ Sangvineæ, cum primis feri partes affectas alluentis & in statu naturali Synoviam constituentis, quo articuli irrigati madefiunt & quasi inunguntur, ne in motibus exferendis mutuo attritu offendantur. Simul ac igitur hoc serum acre & calidum per ductus excretorios Cartilaginosa ossium capita, tendines musculorum duriusculos minusque flexiles, membranasque iis circumpositas penetrantes in articulorum interstitia effunditur, statum præternaturalem sensumque dolorificum protinus inferre solet.

Quod autem dolor iste cum primis nervosis & tendinosis partibus infidias fruatur, & has relictis aliis potissimum aggrediatur, nonnisi à speciali quadam salis volatilis scorbutici indole deducendum videtur, secundum quam partes prædictas eminenter affligit, & ad illas specificè fertur, quemadmodum materia ex qua Plica Polonica oritur, pilis solum modo, salia caustica spinam ventosam producentia ossibus tantum, Lepus marinus Pulmonibus, Cantharides Vesicæ, acrimonia Dysenterica intestinis potissimum infesta deprehenduntur. Ea enim ratio, quæ à salium illorum Mechanismo & partium nervearum membranarumque temeritate communiter desumitur, in Scholis Medicorum Principiis Mechanicis impensius faventium eam ob causam insufficientis existit, quod in Arthritide reliquæ partes membraneo nerveæ simili afflictione minime tentantur, utcunque sal prædictum totum corpus pervadat.

Th. VI.

Ex quibus nunc facilè intelligitur præsentem ægrotum non laborasse Arthritide Vagâ simplici, quæ etiam in subiecta salibus scorbuticis minimè conspurcata cadit, neque Arthritide fixa fuisse correptum, licet dolorem obtusum in digitorum majorum utriusque pedis articulatione, & continuos dolorum pectoralium aculeos senserit, quatenus & Virorum Clarissimorum suffragio, & Experientia Clinica constat, Arthritidem Vagam Scorbuticam aliam esse currentem, sive de loco in locum subito transeuntem, quando scilicet dolor in Principio non diu in uno loco persistit, sed modò hoc modò illud pervagatur membrum, atque partem affectam ad motus voluntarios impotentem reddit; Aliam persistentem, quando in parte semel comprehensa diutius permanet, quid, quod non raro arthritidi simplici Scorbutus jungitur, Exemplo Chirurghi Lipsi illius, cujus Drawitz *Tr. de Scorbuto* pag. 25. mentionem facit, qui postquam per plures Annos Podagrâ laborasset, demum

Scorbuto quoque, doloribus Ventris, Paralyfi cruris, sudoribusque frigidis sui præsentiam prodente vexatus est. Quapropter ad distingvendum accuratè ingratum istum Hospitem, diversitatem motus, causæ, Symptomatum & curationis respexisse juvabit, ita quidem ut quoad primum notetur, dolorem Arthriticum simplicem in parte quadam unice perpetuoque fixum hæere; Dolorem verò Arthriticum Vagum unam quidem interdum partem occupare, quam brevi denuo relinquit atque redit: Quoad secundum materiam Arthritidis simplicis esse Tartaream crassam ad coagulationes nodosas quam maximè dispositam Arthritidis Vagæ contra substantiam salinam tenuem & volatilem peculiari modo corruptam atque malignam naturam adeptam; Quoad tertium tumorem & ruborem partis affectæ in Arthritide simplici semper, in Scorbutica minimè observari, Taceo quod reliqua scorbuti signa specialia in Historia morbi expressa in illa minimè deprehendantur: Quoad quartum in Arthritide simplici Anodyna vulgata, in Scorbutica nonnisi specificis antiscorbuticis maritata juvare.

Th. VII.

Merito nunc quæritur, unde hoc malum advenerit huic subjecto! Et responsionis loco inserviat, illud immediate à solutione continui inchoatâ in partibus membranæ nerveis articulorum, mediate à cacochymia ferroso ichorosa sive tartaro corrupto resoluto, remotæ ab errore circa motum, Vigiliis, potulenta acria commisso, sollicitudine & excandescencia, atque a frigore in itinere perpesso, originem traxisse. Solutionem continui quod concernit, ea in quacunque doloris specie præsupponenda est, cum primis ubi acrimonia salsa prædominium obtinet, qua partes aroduntur, fibrillæ lacerantur, minutissimi membranarum pori perfodiuntur, quod vel ipse doloris pungitivi, rodentis & urentis sensus declarat. Interea tamen putandum non est, ac si in dolore generatim & speciatim sumto semper solutio continui

com-

completa adfit , hoc enim experientiā reclamat , sed sæpenumero ad producendum dolorem sufficit solutio continui attentata sive partium afflictarum convulsio. Quippe partem quandam dolere impossibile est , nisi ea convellatur , quod fieri solet , quando naturalis , blandus & æqualis fibrillarum motus , spirituumque fibrillarum undulatio sive reciprocatio lenis degenerant in motum præternaturalem , impetuosum , inæqualem , spiritusque cum vehementia retroacti , vel intra partem convulsam tumultuarie commoti , crispaturas fibrarum dolorificas instituunt ; Quod Quidem non sine substantiā solidæ attritu , & consequenter attenuatione & consumptione fieri poterit.

Th. VIII.

Prædictarum convulsionum origo à cacochymia seroso ichorosa in hoc subjecto dependet , eaque est infelix illud seminium , ex quo largissima morborum chronicorum seges curationem radicalem vix ac ne vix admittentium , propullulat. Et quidem hac prædominante gratum illud veliculum sanguinis vel spirituum partes solidas corporis animati mirifice roborans , suaviter obliniens , cunctaque vitaliter nutriens , serum lymphaticum salinis acribus , acidisve volatilifatis turget, & substantiam lixiviosam concentratam refert , unde fluida inspissantur , fermenta digestoria enervantur , spiritus infirmantur , & partes nerveo fibrosæ indefinenter vellicatā molestia ingenti afficiuntur , saleque isto scorbutico plus minus volatilifato intra partes convulsas moras quasdam agente obstructionibus fluidorum transitoriis via paratur , unde dolor punctorius , rodens & urens modo hanc modo illam partem obsidet. Cui de statu lixivioso massæ sanguinæ & salis scorbutici volatilifatione opinioni videtur contradicere experientia quotidiana , qua constat , corpora à sale contra corruptionem muniri , & salis volatilis in sanguine abundantiam efficere , ut exoptata homo sanitate fruatur : sed responsio est in pr

ptu. Sal enim commune debite & modice assumptum corpus nostrum à corruptione præservat, indebite vero & immodice usurpatum maximam affert calamitatem, eo magis sal istud scorbuticum sylvestre præternaturaliter in Massa sanguinea genitum, quod in minima etiam quantitate qualitatem suam nocivam manifestat. Cum primis attenuatum, resolutum, & in statum halituosum redactum, ubi ad instar salis cujusdam volatilis celerrime ultro citroque ferri potest, quemadmodum & salis hujus sylvestris mentionem facit Helmont. in suppl. de spadan. fonti Paradox. V. His verbis: *Oberrat in nobis non raro sal quoddam resolutum & minerale plane excrementitium, tartarus scilicet resolutus, vel in prima vel in ultima materiâ existens, cujus sive uterus, Hepar, Lien, Renes, Pancreas, Mesenterium vel stomachus fodina sit, perinde est, modò constat, insignes parere laborantibus molestias. Quem locum egregie explicat Willis de febb. e. i. hoc modo: Ob malam digestionem particule saline non ritè exaltantur, verùm crude & magnâ ex parte fixæ permanent, inde cruor evadit spissus, & circulationi ineptus, ita ut in visceribus & solidis partibus obstructions gignantur, & cruditates serosæ congerantur: Sin vero spiritu depresso aut deficiente, sal nimis evehitur, & fluidius redditur, Sanguinis*

nis Diathesis scorbutica accersitur. Atque ea est hujus salis incoles, ut ad instar fermenti cujusdam in partibus primæ & secundæ digestionis famulantibus, nidulantis, quicquid particularum Chylosarum affluit, corrumpat, atque ad præternaturales destructivas fermentationes adigat, quibus circulationis interventu per totum corpus diffusis, partes nervosæ & tendinosæ vehementer affliguntur, Quibus pollicem premit *Carolus Piso* in elegantissimo de Colluvie serosa Lib. pag. 396. de Arthritide Vaga scorbutica ita differens: *Quoniam nequè in colore, nequè in mole & caractere à se ipsis membra dolentia sunt immutata, necesse est omnino tenuissimum atque decorem eum humorem esse, qui dolorem membranoso generi infligit, qualis unus est acrius seu serosus in sanguinis massa, cujus confertim irruentis decubitus in periostia vel membranas ossium proprias dolorem ejusmodi producit.* Maneat igitur firmum in hoc subiecto sal acre scorbuticum à sero dissolutum activiusquè redditum sub forma halituum per tensionem molestantem spinæ dorsi frequentes pandiculationes inferentem in *Historia morbi designatorum ad partes affectas penetrâsse, & evaporatione liberâ ibidem denegatâ delineatis in casu doloribus vagis ansam dedisse.*

Th. IX.

Quemadmodum vero nil magis corpora ad scorbuticam diathesin & cacochymiam serosam disponere solet, quam enormis circa sex res non naturales commissus error: Ita & in præsentî ægroto talis omnino venit supponendus, quan-

quando in historia morbi legitur, quod fuerit *ad iracundiam proclivis*, in laborioso vite genere constitutus, quo plurimum molestiae, curarum, frigoris indignationis, sustinuerit, quod tempore hyberno frigore intenso sicco saeviente interfecerit, quod quæ in diversoriis vino hujusque spiritu ardente sese injurgitaverit, quæ singula quantæ sint in sanitate profligendâ cumprimis in subjectis sanguineo melancholicis efficaciam, tam notum est, quam quod notissimum. Quippe ab iracundia vino ejusque spiritu, humores & spiritus redduntur acriores, a curis humidum diluens consumitur, à laboribus concatenatis articuli debilitantur, à frigore transpiratio insensibilis cohibetur, serumque à particulis salinis exitum haud invenientibus lixiviosum redditur, postmodumque calore ingenti subito admissio, majori copia funditur, irruit & pertinaces magis obstructions in peripheria corporis causantur. unde non potuit non in *V. sectione adhibita sanguis piceus cum tantillo feri variegati* emanare, & sero lixivioso hac ratione ad centrum revocato Arthritis vaga toti ferme corpori molesta oriri, & commota per pilulas purgantes sentina scorbutica nondum convenienter curata *dolor pectoris acutus pungitivus cum dispnoea, dolores rodentes urentes acerbissimi brachiorum & humeri utriusque* succedere. Simul ac vero Medicamentis diluentibus, acrimoniam salis involventibus, viscera digestoria roborantibus, blandam diaphoresin salium infractorum promoventibus & antiscorbuticis specificis tentata res est; utique ad pri-

sti-

finam sanitatem subiectum hoc adspirare potuit: Id quod etiam sequentibus methodice adhibitis fuit procuratum. Videlicet Dyspnoeæ vehementissimæ suffocationem omnimodam minitanti omnium primo consulebatur hac formula,

Rz. ▽ Chærefol. Hyssop. fœnic. cerasor. ana ℥j.
 Asthmatic. ℥ß. Oxymell. squillit. ℥vj
 succin. alb ppt. Cinnab. nat. ana ℥j.
 specif. Epil. M. gr. xij. Elix. Anis. ℥ij.
 TR. Gum. ammon. ℥j. syr. d. Erys. Lob. ℥iiij. M.
 D. in vitr. St. Nerven stärckendes Brust-Träncklein zu 2.
 Löffel voll auf einmahl zu nehmen.

Postea pro scopo diapnoico & antispasmodico sequentia ordinabantur.

Rz. ▽ fl. sambuc Acac. scabios. scord. papav. rh. ana ℥iß.
 rosar. ℥j. Diascord. Fr. ℥iß. Antimon. diaphor. ℥j.
 Nitr. puriss. ℥ij ocul. cancrin. cinab. nat. ana ℥j.
 syr. papav. rh. ℥vj. M. &c. linderndes Träncklein alle
 Stunden 2. Löffel voll.

Rz. Extr. Chaquerill. fl papav. rh. ana ℥ß. Croc. MP. de
 cynogl. ana gr. v. M. f. pil. no. xv. D. &c. Nacht-Pillen
 5. auf einmahl.

Et cum pertinax urgeret alvi obstipatio, ea clystere emolliente referabatur, quotiescunque magnesia nitri desideratum effectum non præberet, simulque cataplasmate ex herbis emollientibus in lacte coctis cum Theriaca spasmodico colli dolori gulam arctissime constringenti consulebatur, interne simul sequenti mixtura adhibita.

Rz. ▽ Ceras. nigr. fl. til. Paralyf. borrag. pœon Acac. ana
 ℥j. Rosar. ℥vj. Oxymell. ℥ß. Conf. Alck. c. ℥j. ½ dia-
 phor, unicorn. fossil. succin. alb, ppt, ana ℥ß. specif.
 C cephal.

cephal. M p. Marchion. ad ℥j. syr. de Eryf. Lob.
 ℥iij. M. &c. stündlich 2. Löffel voll.

Postmodum ad ipsam morbi mineram eradicandam
 inserviebant sequentia.

Rz. Elix. Aperit cl. ℥ij. TR. ʒij. ꝑtar. Efs. Lignor. comp.
 ana ℥j Arcan. ꝑr. d. liquid. ʒß. M. &c. 40. Tropffen
 auf einmahl.

Rz. TR. bez. Wed. ℥ij. Efs. lignor. comp. liquid. C. C. suc-
 ana ʒß. M. &c. Blutreintigende Mixtur täglich 3mahl
 60. Tropffen zu nehmen.

Rz. MP. de succin. Cr. gr. xij. extr. Hellebr. nigr. ref.
 scammon. ana ℥j. mag. ʒij. Diaphor. sal. vol. succin.
 ana gr. iij. Cinab. ʒij gr. ij. M. f. l. a. pil. no. xxx.
 D. &c. 10. Stück wöchentlich 2mahl des Abends zu neh-
 men.

Rz. Efs. Cort. Aur. cum lixivio Ciner clavellatorum par.
 ʒv. D. &c. Mittags und Abends nach der Mahlzeit ei-
 nen Löffel voll zu nehmen / und einen guten Trunck
 Bier zu thun.

Rz. TR. ꝑr. hellebr. Efs. lignor. comp. ʒij. ꝑtar. ana ʒiß.
 Pin antiscorb. ʒj. M. &c. Bluthreinigung zu 60. Tropf-
 fen täglich 3mahl.

Omne vero punctum magnesia Polychresta, elegan-
 tissimum saccharum lactis & præstantissima lumbricorum
 terrestrium Essentia Anodyna cum TR. ʒij. præmixta tu-
 lerunt.

Rz. sacchar. lactis ʒi. divid. in xvi. part. æqual. D. &c. täg-
 lich 3. Pulver mit Thee zu nehmen.

Rz.

Rz. Magnesiæ alb. ℥j. D. &c. alle Morgen ein qventl. zu nehmen.

Rz. lumbric. terrest. ppt. ℥i℥. affund. ol. ♀r. p. d. l. ad pul-
tis consistentiam stent per horas xxiv. in digestionem
postea superfunde spirit. rectificatiss. ad trium digi-
torum eminentiam adde Croc. Austr. ℥℥. castor opt.
℥j. stent rursus in digestionem demum filtratur dos.
xxx xl. guttas.

Th. X.

Cæterum Diætæ regimen durante hoc malo quo ad mo-
rem comūnem in afflictionibus Arthritidis servabatur, con-
venienterque indicationibus curativis instituebatur, & n̄
ferme nullo ciborum desiderio tangeretur ægrotus, qui
potius largiori infusi Thee haustu cum euphoria indul-
gebat, quo etiam transpiratio sensibilis aquæ ac insensi-
bilis cum ingenti dolorum levamine egregie fuit promo-
ta. Atque de atrocissimi hujus mali natura &
cura in præsentiarum dixisse sufficiant,

T A N T U M

S. D. G.

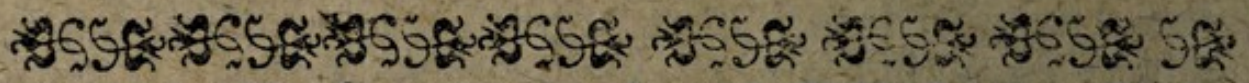

Nuper Geranas accessit Lezius undas,
Ut noster Pindus digna brabea daret:
Nunc iterum ad Patrias secedit lætius oras,
Dum lauro dignas cinxit Apollo comas;
Vive diu felix, morbisquè medere malignis,
Sic tibi, crede mihi, fama perennis erit.

ita

*Nobilissimo & doctissimo Dno Doctorando anti-
mitus gratulatur, & se commendat*

P R Æ S E S.

Quidni letemur, dum LEZIVS ipse ca-
thedram

Conscendit medicam, lætus ovans hodiè?

Quidni gratemur LEZIO, per plura precati

Prospera, dum doctè disserit in cathedra?

*Letamur, simul atque precamur, culmina ho-
norum*

Quò LEZIO semper sint rata & egregia!

*Quæ paucula equidem, sed prolixiori omnis prosperi-
tatis ac felicitatis annexo voto concepta Nobilissi-
mo atque Experientissimo DNO DOCTORAN-
DO LEZIO in lætam gratamque sui memoriam
relinquere voluit*

**HIERONYMUS Ludolf / Phil. & Med.
Doct. Earundemque Facultatum Assessor
Ordinarius, nec non Chymix ac Mathe-
matum Prof. Publ.**

